

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 343/2025-19

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], obaja [REDACTED] [REDACTED], zastúpených URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B3-45Csp/31/2017 (predtým Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 45Csp/31/2017), Krajského súdu v Bratislave v konaní sp. zn. 14Co/111/2019 v období po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 139/2021 z 13. mája 2021 a proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní sp. zn. 9Cdo/80/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 15. mája 2025 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupmi mestského súdu (predtým okresného súdu) a krajského súdu v označených konaniach v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 139/2021 z 13. mája 2021 (ďalej len „skorší nález“) a postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 9Cdo/80/2023. Navrhujú prikázať mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prieťahov, priznať im finančné zadosťučinenie každému po 24 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti, jej príloh a predchádzajúcich ústavných sťažností sťažovateľov vyplýva, že sa žalobou z 3. apríla 2017 domáhali bezúročnosti svojho spotrebiteľského úveru. Súd prvej

inštancie rozsudkom sp. zn. 45Csp/31/2017 z 26. apríla 2018 rozhodol tak, že žalobu sťažovateľov v celom rozsahu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania.

3. Sťažovatelia podali 26. apríla 2018 odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie.

4. Ústavný súd skorším nálezom rozhodol, že postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 45Csp/31/2017 a postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 14Co/111/2019 bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty; krajskému súdu prikázal v konaní sp. zn. 14Co/111/2019 konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľom priznal finančné zadostučinenie každému po 400 eur. Skorší nález ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 27. mája 2021.

5. Krajský súd rozsudkom č. k. 14Co/111/2019-343 zo 17. mája 2022 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“) potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 45Csp/31/2017 z 26. apríla 2018 a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti sťažovateľom v rozsahu 100 %. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 1. augusta 2022.

6. Dňa 17. augusta 2022 podali sťažovatelia dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu. Spis bol dovolaciemu súdu predložený 15. mája 2023. Najvyšší súd uznesením z 30. októbra 2024 dovolanie sťažovateľov odmietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Z verejne prístupného registra doložiek ústavný súd ozrejmlil, že uznesenie najvyššieho súdu nadobudlo právoplatnosť 6. decembra 2024.

7. Mestský súd uznesením vyššieho súdneho úradníka zo 7. apríla 2025 rozhodol, že sťažovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému náhradu trov konania 1 268,81 eur. Dňa 29. apríla 2025 podali sťažovatelia proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažnosť.

II.

Argumentácia sťažovateľov

8. Sťažovatelia namietajú, že súdy konajú v napadnutých konaniach nesústredene, neefektívne, nehospodárne a prietahovo, pretože ani po vyše 8 rokoch od podania ich žaloby nie je konanie právoplatne skončené vo všetkých jeho zložkách. Mestský súd doteraz právoplatne nerozhodol o výške náhrady trov konania. Zastávajú názor, že súd prvej inštancie mohol o výške náhrady trov konania rozhodnúť bezprostredne po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu, teda po 1. auguste 2022. Sťažovatelia tiež argumentujú, že spis bol predložený najvyššiemu súdu až po 9 mesiacoch od podania ich dovolania. Najvyšší súd o dovolaní rozhodol až po roku a 5 mesiacoch.

9. Podľa názoru sťažovateľov rozhodovanie o výške trov konania nemožno považovať za právne či skutkovo zložité. Neprimeraná dĺžka napadnutého konania nebola zapríčinená konaním sťažovateľov a v posudzovanej veci neexistujú žiadne také okolnosti, ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na ich ťarchu. Sťažovatelia poukázali na § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a skutočnosť, že mestský súd porušil 60-dňovú lehotu, keďže o výške trov konania rozhodol, zatiaľ neprávoplatne, až po 2 rokoch a 8 mesiacoch od právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu. V doplnení ústavnej sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 16. júna

2025, sťažovatelia uviedli, že uznesením z 11. júna 2025 mestský súd rozhodol o ich sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje zákonom ustanovené náležitosti a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Sťažovatelia namietajú, že postupom mestského súdu a krajského súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti skoršieho nálezu, ako aj postupom najvyššieho súdu v označenom konaní došlo k porušeniu ich označených základných práv podľa ústavy, listiny, charty a práva podľa dohovoru. Porušenie týchto práv namietajú aj v postupe mestského súdu vo fáze konania rozhodovania o výške trov konania.

12. O predchádzajúcej ústavnej sťažnosti sťažovateľov v tej istej veci, ktorá smerovala proti postupu mestského súdu v napadnutom konaní sp. zn. B3-45Csp/31/2017, bolo rozhodnuté uznesením ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 530/2023 z 22. novembra 2023 (ďalej len „predchádzajúce uznesenie“), ktorým ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol. Predchádzajúce uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. decembra 2023 a ústavný súd v ňom posúdil postup mestského súdu od právoplatnosti skoršieho nálezu.

13. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020, II. ÚS 183/2022).

14. Podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08). Podľa konštantnej judikatúry ústavného nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02). S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa postup súdu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00).

III.1. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom všeobecných súdov do právoplatnosti vo veci samej:

15. Ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 116/02, IV. ÚS 637/2013). Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

16. Ústavný súd v posudzovanej veci konštatuje vo veci sťažovateľov bolo rozhodnuté rozsudkom okresného súdu z 26. apríla 2018, ktorý v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu zo 17. mája 2022 nadobudol právoplatnosť 1. augusta 2022. Ani podanie dovolania, ktoré nemalo odkladný účinok, nemohlo mať za následok opätovné pociťovanie právnej neistoty vo veci samej zo strany sťažovateľov (napr. III. ÚS 548/2024). Uznesením najvyššieho súdu, ktoré nadobudlo právoplatnosť 6. decembra 2024, bolo ich dovolanie zamietnuté a žalovanému bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. Ústavná sťažnosť sťažovateľov bola ústavnému súdu doručená 15. mája 2025, teda zjavne po tom, keď všeobecné súdy v merite veci právoplatne rozhodli vrátane nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, rovnako aj dovolacieho konania. Sťažovatelia sa preto domáhajú ochrany svojich práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty vo vzťahu k meritu veci v čase, keď v napadnutom konaní mestského súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu namietané porušenie označených práv už netrvalo, a teda vo veci samej bola odstránená ich právna neistota.

17. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti namietaného porušenia označených práv postupmi mestského súdu (predtým okresného súdu) a krajského súdu v označených konaniach v období po právoplatnosti skoršieho nálezu a postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom mestského súdu v napadnutom konaní po právoplatnosti vo veci samej vo vzťahu k rozhodovaniu o výške trov konania:

18. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú aj vznik zbytočných prietáhov vo fáze konania, v ktorej mal mestský súd rozhodnúť o výške trov konania. V čase podania aktuálnej ústavnej sťažnosti sťažovateľov prebiehalo napadnuté konanie pred mestským súdom už len vo fáze týkajúcej sa rozhodovania o výške trov konania po podaní sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka. Ústavný súd však berie do úvahy pohľad na sporové konanie ako celok, teda vrátane fázy konania, ktorej predmetom je rozhodovanie o trovách konania (rozsudok ESLP vo veci Čičmanec proti Slovenskej republike z 28. 6. 2016, sťažnosť č. 65302/11). Aj vo vzťahu

k tejto etape konania však ústavný súd prízvukuje kritérium významu predmetu rozhodovania pre sťažovateľa, ktorý je *in abstracto* daný tým, že agenda trov konania predstavuje vedľajšiu agendu s podstatne nižším vplyvom na stav právnej neistoty ako pri nerozhodnutí veci samej (III. ÚS 451/2022).

19. Všeobecný súd rozhoduje o trovách konania podľa vopred ustanovených zásad a podľa úkonov, ktoré boli v konaní vykonané stranami sporu a ich právnymi zástupcami, preto ústavný súd postup pri rozhodovaní o trovách konania nepovažuje za právne zložitý a vykazujúci osobitnú náročnosť. Rozhodovanie o trovách konania je rutinnou záležitosťou každodennej praxe súdov, preto výrazné predĺženie postupu súdu v napadnutom konaní nie je dôvodné (m. m. I. ÚS 264/2020). S poukazom na uvedené je potrebné dospieť k záveru, že dĺžka napadnutého konania vo fáze rozhodovania o výške náhrady trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci (napr. I. ÚS 264/2020, IV. ÚS 58/2022, III. ÚS 223/2022, III. ÚS 512/2023, IV. ÚS 425/2024). Ústavný súd ale dodáva, že nečinnosť súdu sa vzhľadom na mieru a podobu právnej neistoty posudzuje inak v základnom, meritórne neukončenom konaní než v konaní po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej (III. ÚS 548/2024).

20. V posudzovanom prípade mestský súd až po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu (6. decembra 2024) rozhodol prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka o výške trov konania (7. apríla 2025), proti ktorého uzneseniu sťažovateľa podali sťažnosť. Z tohto dôvodu si museli byť vedomí, že tým, prirodzene, dochádza k oddialeniu právoplatného rozhodnutia mestského súdu o výške trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania. Z uvedeného vyplýva, že v čase doručenia ústavnej sťažnosti bola tiež čiastočne nastolená právna istota sťažovateľov aj vo vzťahu k výške trov konania, ktoré majú žalovanému nahradiť (maximálne 1 268,81 eur).

21. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľov, že mestský súd mal rozhodnúť bezprostredne po nadobudnutí právoplatnosti rozsudku odvolacieho súdu, ústavný súd poukazuje na bod 17 predchádzajúceho uznesenia. Ústavný súd v ňom konštatoval, že po právoplatnom skončení konania „*vo veci samej v auguste 2022 mohol síce okresný súd pristúpiť k rozhodovaniu o výške trov konania, vzhľadom na podané dovolanie vo veci sa však takýto postup nejaví ako účelný, keďže výsledok dovolacieho konania môže zásadne ovplyvniť i otázku náhrady trov konania*“.

22. Ústavný súd k argumentácii sťažovateľov týkajúcej sa odkazu na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP, ktoré upravuje (poriadkovú) lehotu na rozhodnutie o výške náhrady trov konania, poukazuje na to, že ani nedodržanie zákonnej lehoty na rozhodnutie súdu nevedie automaticky k záveru o porušení označených práv. Aj v tomto prípade je potrebné zohľadniť všetky okolnosti veci a uplatniť materiálny prístup k namietanému porušeniu označených práv. Tento záver podporuje aj judikatúra EŠLP, ktorý uviedol, že sa zaoberá tým, či celková dĺžka konania bola primeraná. Nedodržanie lehoty ustanovenej vnútroštátnym právom preto samo osebe nepredstavuje porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru (porovnaj Keipenvardecas proti Lotyšsku z 2. 3. 2010, bod 40; tiež IV. ÚS 525/2023).

23. Dĺžka rozhodovania mestského súdu po právoplatnosti uznesenia dovolacieho súdu nie je ideálna, no nie ústavne neúnosná. Sťažovatelia podali aktuálne predbežne prerokúvanú ústavnú sťažnosť v čase, keď miera ich právnej neistoty determinovaná významom veci pre sťažovateľov v čase podania ústavnej sťažnosti je veľmi malá, v podstate ide len o formálne rozhodnutie o ich sťažnosti podľa CSP. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že pochybenie mestského súdu týkajúce sa dĺžky rozhodovania o výške náhrady trov konania

nedosahuje takú intenzitu, aby bolo možné dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 charty postupom mestského súdu v napadnutom konaní vo fáze rozhodovania o výške trov konania.

24. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v časti, ktorá sa týka obdobia rozhodovania mestského súdu o výške trov konania, odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2025

Robert Šorl
predseda senátu